

Schoolgids Michaël college

2020-2021

Michaël College

Michaël College: onderdeel van SKVOB e.o.

SKVOB e.o. verzorgt voortgezet onderwijs in Breda en omgeving voor circa 8500 leerlingen verspreid over 14 scholen. Momenteel telt de SKVOB e.o. 1000 personeelsleden.

De missie van de SKVOB e.o. is het vertrekpunt van al haar activiteiten. De missie geeft de ambitie en de ontwikkelingsrichting van onze scholen aan. We nodigen alle medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers uit zich te identificeren met deze missie. We stimuleren hen om vanuit deze missie te handelen.

Onze missie luidt als volgt:

SKVOB biedt een palet van onderwijs aan in een open contact met de samenleving. Wij zijn een dynamische en ambitieuze organisatie van sterke en samenwerkende scholen met passie voor onderwijs en de collectieve ambitie om te investeren in mensen. Wij investeren in leerlingen met als doel dat zij de school met een passend diploma verlaten. Wij gaan ervanuit dat leerlingen nieuwsgierig zijn. Gedurende zijn ontwikkeling raakt de leerling elke keer weer verwonderd door nieuwe kennis en het delen van inzichten. Wij stimuleren de leerling in zijn persoonlijke vorming en zijn wereldburgerschap.

Leerlingen, ouders/verzorgers en medewerkers ontmoeten elkaar op onze scholen die een leeromgeving bieden die stimulerend is en waar leerlingen en medewerkers zich thuis voelen.

Meer over SKVOB e.o. op www.skvob.nl.

Michaël College: samen met Markenhage en het Orion Lyceum: de Campus

Michaël College maakt deel uit van de scholengroep “de Campus, samen met Markenhage (Daltonschool) en het Orion Lyceum (Pleion school). Drie scholen, elk met een eigen bijzondere onderwijskundige identiteit, versterken elkaar en bieden meerwaarde door samen te werken.

De missie van de Campus luidt:

De Campus is dé leerplaats voor het leven voor leerlingen uit Breda en omgeving. Leerlingen van de Campus krijgen kwalitatief hoogstaand en uitdagend onderwijs, waarbij alle ruimte is voor brede talentontwikkeling en persoonlijke vorming. Dit bereiken we samen met leerlingen, medewerkers, ouders én de wereld om ons heen.

Leerlingen op de Campus kunnen kiezen uit en gebruik maken van drie onderscheidende ontwikkelingsgerichte onderwijsconcepten. Allen met grote aandacht voor cultuur en wetenschap én gericht op een duurzame en menswaardige samenleving. De diversiteit binnen de Campus brengt een inspiratie en een groot lerend vermogen met zich mee voor alle betrokkenen.

We zijn voortdurend bezig met ontwikkeling en dagen daarvoor leerlingen en medewerkers uit tot initiatief en samenwerking. We werken in een cultuur van oprechte aandacht, respect, openheid en vertrouwen. Dit zie je terug in alles wat we doen.

Michaël College:

Het Michaël college in Breda verzorgt voortgezet vrijeschoolonderwijs voor vwo, havo en mavo. De school staat open voor leerlingen van alle gezindten en achtergronden.

Wij ambiëren een excellente school voor voortgezet vrijeschoolonderwijs te zijn. Zowel op het gebied van de cognitieve ontwikkeling als dat van de sociale vorming en de persoonlijkheidsontwikkeling wil de school tot de beste scholen van de regio behoren.

Het Michaël college is de enige aanbieder van voortgezet vrijeschoolonderwijs in de regio West-Brabant. Het is een kleinschalige school; zij telt nu 373 leerlingen. 322 leerlingen in klas 7 t/m 10 en 51 leerlingen in klas 11 en 12.

Het Michaël college is onderdeel van de Scholengemeenschap Breda, en onderdeel van de Campus. De lessen in de hoogste klassen van havo en vwo worden in nauwe samenwerking met Markenhage college en Orion Lyceum uitgevoerd.

Deze schoolgids informeert leerlingen en ouders over de organisatorische zaken en de keuzes die het Michaël college maakt. Het beoogt een handzaam naslagwerk te zijn, waarin u snel antwoord vindt op actuele vragen over de schoolorganisatie.

Goede en heldere communicatie met ouders, leerlingen en andere partners, in en buiten het onderwijs vinden wij belangrijk. Deze schoolgids heeft als doel deze communicatie te ondersteunen.

Meer informatie over het vrijeschoolonderwijs en de examenresultaten op:
www.michaelcollege.nl.

Femke Wareman,
Locatiedirecteur Michaël college

1. Voortgezet Vrijeschoolonderwijs

Worden wie je bent

In het vrijeschoolonderwijs ligt de nadruk op een veelzijdige en evenwichtige ontwikkeling van de leerling. De basis van de pedagogie van de vrijeschool is de menskunde zoals die geformuleerd is door Rudolf Steiner (1861-1925). Het onderwijs is erop gericht de leerling zicht en grip te geven op de persoonlijke ontwikkeling. Het doel is dat de leerling zich van zijn idealen bewust kan worden en innerlijk vrij kan streven naar de verwezenlijking daarvan. De individuele ontplooiing kan zo leiden tot een creatieve, oorspronkelijke en verantwoordelijke bijdrage aan de samenleving.

De school is een werkplaats voor cognitieve, sociale en maatschappelijke ontwikkeling; een oefenterrein voor het samenleven. Het is een plaats waar leerlingen 'leren voor het leven'. Onze visie op ontwikkelingsgericht en maatschappelijk relevant onderwijs wordt goed weergegeven in onderstaand citaat:

“De vraag is niet, wat de mens moet kunnen en weten
teneinde zich in de bestaande sociale orde te kunnen voegen;
maar wel, wat er in aanleg in de mens aanwezig is
en in hem ontwikkeld kan worden.
Pas dan kan de opgroeiende generatie, de maatschappij
steeds opnieuw met nieuwe krachten verrijken”
(Rudolf Steiner)

Leren met hoofd, hart en handen

Het Michaël college verzorgt voortgezet vrijeschoolonderwijs binnen een zesjarig leerplan (curriculum). Het leerplan is gericht op cognitieve ontwikkeling, sociale en maatschappelijke ontwikkeling én individuele ontplooiing (persoonlijkheidsvorming). Het Michaël college streeft naar uitstekende resultaten op alle gebieden, inclusief de examens.

Karakteristiek voor het vrijeschoolonderwijs is de benadering waarbij de hele mens aangesproken wordt. De vrijeschool streeft naar een evenwichtige en geïntegreerde ontwikkeling van het 'denken', het 'voelen' en het 'willen'. Cognitieve, sociaal/maatschappelijke én kunstzinnig/praktische vorming krijgen gelijke aandacht. Het onderwijs richt zich niet alleen op de vorming van het intellect, maar ook op het beleven van de wereld op een kunstzinnige wijze en op de vorming van de wil, als drijfveer voor het handelen.

De basis voor de brede vorming wordt gelegd door het werken in klassenverband met leeftijdsgenoten. De klas, als sociale eenheid en oefenplaats voor sociale vaardigheden, speelt een centrale rol in de vrijeschoolpedagogie. Leerlingen van verschillende niveaus en met verschillende vaardigheden en competenties, blijven gedurende de eerste jaren zoveel mogelijk bij elkaar in de klas. Er wordt een breed scala aan sociale en maatschappelijke activiteiten aangeboden.

2. Een brede school voor vwo, havo en mavo

Het voortgezet vrijeschoolonderwijs wordt ook wel 'de Bovenbouw' genoemd, dit ter onderscheiding van het vrije basisonderwijs, dat wel 'de Onderbouw' wordt genoemd. Vrijescholen tellen de leerjaren 'zoals we dat vroeger gewend waren'. Er zijn twee kleuterklassen, daarna begint het tellen met klas 1 t/m klas 6 (dat is groep 3 t/m groep 8). In het voortgezet vrijeschoolonderwijs tellen we dan gewoon door: van klas 7 (de brugklas) t/m klas 12.

Het voortgezet vrijeschoolonderwijs kent een leerplan van zes schooljaren. Ideaal gezien doorlopen alle leerlingen het hele vrijeschool-programma van klas 7 (de brugklas, het eerste leerjaar) tot en met klas 12.

Het Michaël college streeft naar een leertraject dat alle leerlingen de mogelijkheid geeft een mavodiploma en een havo- of vwo- diploma te behalen. Al onze leerlingen krijgen daarnaast een breed vrijeschoolcurriculum aangeboden in de eerste vier jaar. Zij sluiten dit na vier jaar af met examens op mavoniveau. Vanaf het tweede leerjaar wordt een aantal vakken op verschillende niveaus aangeboden.

Na klas 10 stroomt een deel van de leerlingen uit naar het Middelbaar Beroeps Onderwijs (MBO). Naast het mavodiploma ontvangen deze leerlingen aan het einde van de tiende klas een eindgetuigschrift van de vrijeschool.

Het andere deel stroomt door naar de klassen 11 en 12; naar de Tweede Fase havo of vwo. Het examentraject hiervoor wordt in nauwe samenwerking met de drie Campusscholen verzorgd. Leerlingen volgen een deel van de (examen-)vakken op het Michaël college en een deel op de Campus. Leerlingen van klas 11 en 12 worden om organisatorische redenen ingeschreven op de locatie Markenhage.

Met klas 12 wordt de vrijeschool afgesloten. Leerlingen sluiten de vrijeschool af met een eindpresentatie en ontvangen het eindgetuigschrift vrijeschool. De havoleerlingen hebben in klas 12 ook examen gedaan. De meeste vwo-leerlingen volgen aansluitend nog een afsluitend jaar op Markenhage (6 vwo).

3. Aanmelding en aanname van nieuwe leerlingen

a) Aanmeldingsprocedure

In Breda en omstreken bestaat een centrale aanmeldingsprocedure. Na de Open Dagen in januari en februari, vinden de aanmeldingen van leerlingen voor de 7e klas (brugklas) plaats op vaste inschrijfdagen in maart (zie voor volledig overzicht van data en procedure voor de centrale voorlichting en aanmelding, zie: www.vobreda.nl).

Tijdens de aanmelding voor de brugklas van het Michaël college volgt een gesprek met een medewerker van het Michaël college. De aannamecommissie bestudeert het onderwijskundig rapport en vragen informatie op bij de basisschool en/of andere betrokken instanties. Om vast te stellen of de leerling plaatsbaar is, hanteren we de criteria zoals hieronder beschreven. Deze criteria gelden voor alle leerlingen, ook voor leerlingen van regionale vrije basisscholen.

b) Criteria voor inschrijving en aanname

De definitieve aannameregeling met criteria voor schooljaar 2021-2022 wordt uiterlijk in november 2020 vastgesteld en bekend gemaakt via www.michaelcollege.nl.

1) Kiezen voor voortgezet vrijeschoolonderwijs

Uitgangspunt is dat we met leerlingen en ouders willen werken die weten wat de vrijeschool te bieden heeft en hiervoor ook uitdrukkelijk kiezen. Basis criterium voor toelating is dan ook het 'passen binnen de werkwijze van het vrijeschoolonderwijs'. Het gaat hierbij om individuele aanspreekbaarheid op gedrag; ook los van de dwang van genormeerde cijferdoelen kunnen en willen presteren; een open houding tot kunstzinnige leerstofverwerking en zich willen/kunnen voegen binnen het intensieve groepsproces van een vaste jaargroep voor langere tijd. Een leerling moet in zekere mate beschikken over zaken die in het vrijeschoolonderwijs van belang zijn zoals: motivatie, creativiteit, zelfstandigheid, communicatieve- en sociale- vaardigheden. De leerling moet voldoende steun hebben aan de (beperkte) ondersteuning, die wij als school kunnen bieden (zie ook het Campus ondersteuningsplan op onze website).

2) Advies basisschool

Wij kunnen leerlingen aannemen van wie op grond van de prestaties op de basisschool blijkt dat zij op vwo-, havo- of mavo-niveau kunnen functioneren. Leerlingen met een vmbo-tl advies moeten aantoonbaar beschikken over een goede werkhouding en concentratievermogen, aangezien het tempo in een heterogene groep hoger ligt en het vrijeschool onderwijs om een grote mate van discipline vraagt. Er is een volledig onderwijskundig rapport waaruit dit blijkt en de basisschool geeft in dit onderwijskundig rapport een advies vwo, havo of mavo.

Samenvatting criteria voor aanmelding

Een leerling kan worden aangemeld indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- 1) er is een positieve en bewuste keuze voor het voortgezet vrijeschoolonderwijs;
- 2) het advies van de basisschool is vwo, havo of mavo.

Toelating kan gebonden zijn aan de grootte van de klas (max. 27 leerlingen per klas). Als een leerling toegelaten is, wordt hij/zij in één van de brugklassen (7e klassen) geplaatst. De school streeft hierbij naar een evenwichtige verdeling naar woonplaats, geslacht en niveau-advies. De aannamescommissie bepaalt de klassenindeling in overleg met de mentoren van de zevende klassen. Over deze indeling kan niet worden gereclameerd. Het Michaël college heeft een eigen aannamescommissie. Voor het aanmelden van een leerling voor een hogere klas dient een afspraak gemaakt te worden met een lid van de aannamescommissie.

Aanmelding en aanname van nieuwe leerlingen voor schooljaar 2021-2022

Met ingang van schooljaar 2014-2015 geldt voor het Michaël college een maximum instroom. Er kunnen maximaal 80 leerlingen in de brugklassen (7^e klassen) worden toegelaten. Als er meer 'plaatsbare leerlingen' zijn, wordt er geloot. Binnen Breda wordt gegarandeerd dat leerlingen, die worden uitgeloot, in ieder geval geplaatst worden op de school van tweede of derde keuze.

4. De inrichting van het onderwijs

Soorten lessen

Periodelessen

Het vrijeschoolonderwijs wordt gegeven in verschillende werkvormen. In klas zeven tot en met klas tien begint de schooldag met periodeonderwijs. Periodeonderwijs is thematisch onderwijs dat in blokken van drie weken wordt aangeboden. De eerste twee lessen worden hiervoor gebruikt. In klas zeven en acht vijf dagen per week, in de overige leerjaren vier dagen per week. Een drieweekse periode omvat naar rato 30 of 24 contacturen.

Elke periode staat in het teken van een specifiek vak zoals wiskunde, natuurkunde, scheikunde, biologie, aardrijkskunde, geschiedenis, maatschappijleer, economie, Nederlands, kunstgeschiedenis, toneel en in hogere klassen ook muziekgeschiedenis en filosofie. Dit vak staat dan gedurende drie weken centraal. De thema's en de werkwijzen zijn afgestemd op de ontwikkelingsfase van de leerling, die beschreven staan in ons leerplan. De vragen en interesses van leerlingen en leraren vormen de basis voor een persoonlijke verbinding met de leerstof. Dankzij deze aanpak kan inhoudelijke verdieping en persoonlijke ontwikkeling plaatsvinden.

Vaklessen

Alle (examen-)vakken worden ook aangeboden in vaklessen, meestal twee lessen per week. Hier wordt gewerkt met lesmethodes (boeken en digitale methodes) die overal in het voortgezet onderwijs worden gebruikt.

Kunst- en ambachtslessen (bloklessen)

Het kunst- en ambachtsonderwijs wordt aangeboden in zogenaamde bloklessen, dat zijn dubbele lessen. Alle klassen hebben twee blokken, dus vier lesuur per week kunst -en praktijkonderwijs. Door de jaren heen wordt een groot aantal verschillende vakken aangeboden, onder andere: schoenmaken, koper slaan, smeden, moestuin, beeldhouwen, textiel, tekenen, schilderen, techniek en toneel. In de elfde klas wordt binnen het kunstzinnig onderwijs, in 'Het Kunstlab' gewerkt. In de twaalfde klas wordt binnen het kunstzinnig onderwijs, in 'ateliers' gewerkt, waarbij ruimte is voor individuele keuzes van leerlingen.

Heterogene klassen in klas 7 en 8 (middenbouw)

In het voortgezet vrijeschoolonderwijs is het klassenverband van groot belang. De lesstof is immers ontwikkelingsstof en sluit aan bij de ontwikkelingsfase van de leerling. De ontwikkelingsfasen en de ontwikkelingsvragen die daarbij horen, zijn niet afhankelijk van het cognitieve niveau van de leerling of van het advies van de basisschool. Dat betekent dat een groot aantal vakken klassikaal wordt aangeboden. De klassen zijn dus 'heterogeen'. Wij menen dat dit van groot belang is. Juist door deze heterogeniteit, en dus het feit dat er zo veel verschillen in de groep zijn, kan de klas werkelijk een 'oefenplaats voor het leven' zijn.

Het zijn met name de lessen die zich richten op de sociale en persoonlijke ontwikkeling van de leerling die klassikaal worden aangeboden. Dit geldt voor alle lessen in klas 7 en in klas 8 voor een aantal bloklessen, Lichamelijke opvoeding, muziek, koor en het mentoruur. Binnen deze lessen kan wel worden gedifferentieerd. Bij de uitwerking van thema's in het periodeonderwijs bijvoorbeeld, worden ook opdrachten met verschillende moeilijkheidsgraden aangeboden. Vanaf klas 9 zijn alleen de bloklessen en koor heterogeen.

Werken op niveau

In klas 7 en 8 is er een 'Plusklas' voor leerlingen die een extra uitdaging aankunnen (zie hieronder). In de zevende klas worden leerlingen in de vaklessen nog niet in niveaugroepen ingedeeld. Dat gebeurt wel vanaf klas 8. Aan het eind van de zevende klas wordt vastgesteld in welke niveaugroep de leerling het best tot zijn recht komt. Vanaf het tweede leerjaar (klas 8) worden de vakken wiskunde, Nederlands, Engels, Duits en Frans in niveaugroepen aangeboden. De laatste drie vakken noemen we ook wel de Moderne Vreemde Talen (MVT).

In niveaugroep 1 wordt onder andere gewerkt met kleine stapjes, er wordt samen nagekeken, er is meer variatie in werkvormen. Er wordt gewerkt op mavo-niveau.

In niveaugroep 2 wordt de leerling geacht zelfstandiger te kunnen werken, zelf vragen te stellen en is er meer huiswerk. Er wordt gewerkt op havo/vwo-niveau.

Vanaf het derde leerjaar (klas 9) is er een mavo-examenroute en een havo-vwo-examenroute en wordt het heterogene klassenverband losgelaten. Vrijwel alle examengerichte vaklessen worden dan in niveaugroepen aangeboden. Naast bovengenoemde vakken zijn dat: geschiedenis, maatschappijkunde, nask-1 en biologie en economie. Leerlingen kunnen, afhankelijk van hun examenroute een aantal vakken kiezen. Uit de vakken biologie, Frans, geschiedenis, Nask-1, MI-2 en Duits kunnen er maximaal drie worden gekozen. Zie de 'Regeling keuzevakken' op de website.

Plaatsing in en wijziging van niveaugroep is een besluit van de docentenvergadering. Basis hiervoor zijn de studieresultaten in samenhang met de inzet en werkhouding. De richtlijnen zijn opgenomen in de 'Overgangsregeling en de niveaugroep-regeling van het Michaël college' (zie website).

Plusklas

Het plusprogramma is bedoeld voor de leerlingen in de eerste twee leerjaren, de klassen 7 en 8. Het geeft hen een extra cognitieve uitdaging. Het programma start na het eerste tussenrapport.

Leerlingen kunnen deelnemen als uit het rapport blijkt dat ze in alle vakken makkelijk meekunnen en goede cijfers halen. De mentor geeft een indicatie waaruit moet blijken dat de betreffende leerling met goed gevolg aan het plusprogramma kan deelnemen en daarnaast de resultaten bij de overige vakken op peil kan houden. Als dit niet het geval blijkt bij volgende rapporten, vervalt het recht om aan het plusprogramma deel te nemen.

Het programma is thematisch en modulair opgebouwd. Het zijn vakken (of invalshoeken binnen vakken) die niet in het regulier vrijeschool-programma opgenomen zijn. Zelfstandig en samenwerkend leren staan voorop. Leerlingen worden uitgedaagd zelf onder begeleiding onderzoek te verrichten en leren ook zelf keuzes te maken die voor het leerproces relevant zijn. Daarnaast worden mogelijk 'kennismakingen met taal en cultuur' aangeboden in meer traditionele vormen.

De plusklas uren vinden plaats binnen de reguliere schooltijd. Het betreft twee lessen per week. Dat betekent dat deze leerlingen twee lessen uit het reguliere lesprogramma niet volgen. Aan het einde van elke module volgt een beoordeling en aan het einde van het schooljaar een certificaat of vermelding in de rapportage. Alle details staan in de 'Plusklasregeling' op onze website.

Werkweken

De werkweken vinden plaats aan het begin van het schooljaar. Mentoren en leerlingen krijgen door deze intensieve week de kans het sociaal proces beter te begrijpen en vorm en richting te geven. Het is een goede voorbereiding op een jaar lang samen leren en samenwerken. De inhoud van de werkweken is afgestemd op de leeftijdsfase. De werkweken worden bekostigd uit de (vrijwillige) ouderbijdragen, er worden hiervoor geen aparte bijdragen geïnd. Alleen voor de afsluitende kunstreis in klas 12 zijn aanvullende kosten te voorzien. In verband met Covid-19 kan het zijn dat er geen werkweken/ reizen mogelijk zijn dit schooljaar.

7e klas: boerderij. De leerlingen maken kennis met en ervaren het werk in en rond een (biologisch- dynamisch) boerenbedrijf.

8e klas: bosbouw. De leerlingen maken kennis met de zorg om het bos (planten, rooien en houthakken).

9e klas: survival. De leerlingen ervaren in de Ardennen hun (fysieke) grenzen tijdens het klimmen en dalen van overnachting naar overnachting.

10e klas: dienstverlening en sociaal werk. De leerlingen verrichten werk in instellingen voor lichamelijk en verstandelijk beperkten. Zij leren te werken ten behoeve van een ander.

11e klas: de weg naar binnen. Tijdens deze werkweek wordt op kunstzinnige manier individueel gewerkt aan deze weg, om vervolgens met elkaar over het werk in gesprek te komen.

12e klas: kunstreis. De leerlingen maken een negendaagse culturele reis naar Barcelona ter ondersteuning van het atelier en hun eindwerkstuk. Daarnaast wordt de periode kunstgeschiedenis over de twintigste eeuw door deze kunstreis verdiept. Er wordt naast het bezoeken van musea ook kunstzinnig gewerkt. Aan deze werkweek zijn voor de ouders en/of leerlingen extra kosten verbonden. De kosten zijn ongeveer € 400,--.

Het stage programma

Vanaf de negende klas (het derde leerjaar) tot en met de elfde klas lopen alle leerlingen jaarlijks twee weken stage. Deze stages bevorderen de uiteenzetting met en invoeging in onze samenleving. De stages sluiten aan bij de leerstof en ontwikkelingsfase van de leerlingen. Binnen de vrijescholen bestaat dit programma nu al bijna 30 jaar.

9e klas: winkelstage

De leerlingen werken in een kleine overzichtelijke winkel. De wereld van de detailhandel is natuurlijk al bekend, maar nu beleven leerlingen dit 'vanaf de andere kant van de toonbank', vanuit de positie van medewerker en/of verkoper.

10e klas: sociale stage

De leerlingen werken in de zorgsector, in instellingen voor lichamelijk of verstandelijk gehandicapten; scholen, kinderdagverblijven, zorgboerderijen etc. De stap naar een dergelijke instelling is groter dan de voorgaande; er zijn meer "drempels" te overwinnen. Er wordt kennis gemaakt met de wereld waar mensen van elkaar afhankelijk zijn. De werkweek in Polen is inhoudelijk gekoppeld aan deze stage.

11e klas: ideële stage of EWS-stage

De leerlingen werken in een ideële organisatie en maken kennis met maatschappelijke problemen rondom facetten als ecologie, mensenrechten, derde wereldproblematiek, vluchtelingenproblematiek etc. Een leerling kan er ook voor kiezen om een stageplek te regelen, die hen ondersteund bij hun eindwerkstuk (EWS).

Leerlingenraad

Het Michaël college heeft een actieve leerlingenraad. Ongeveer twee leerlingen van elke klas (vanaf klas 8) hebben zitting in deze raad. De raad wordt begeleid door een docent. Er is geregeld overleg met de locatiedirecteur. De leerlingenraad was in de afgelopen jaren onder andere actief betrokken bij het kantine aanbod en het opstellen van de leefregels. Zij organiseren ook jaarlijks een of meerdere schoolfeesten.

Jaarfeesten

Op de vrijeschool spelen de jaarfeesten een belangrijke rol. Deze feesten zijn op te vatten als momenten van verdieping en bewustwording. We vieren deze feesten gezamenlijk met de hele school. Elk jaar opnieuw zoeken de docenten voor de jaarfeesten Michaël, St. Nicolaas, Advent, Kerstmis en St. Jan een passende invulling.

Het eindwerkstuk

In het laatste jaar van het vrijeschoolonderwijs werken de leerlingen gedurende een heel jaar aan een eigen individueel afsluitingsproject: het eindwerkstuk. Het eindwerkstuk is te beschouwen als een 'meesterproef'. Dat is een afsluiting van de leertijd. Hierbij toont de leerling over welke kennis, vaardigheden en attitudes hij/zij beschikt aan het einde van de vrijeschoolleertijd. De keuze van het onderwerp is vrij. Het onderwerp wordt theoretisch en kunstzinnig uitgewerkt. Er wordt gewerkt aan de hand van een zelf ontwikkelde onderzoeksoepzet. De leerlingen worden intensief begeleid door een leerkracht. Het onderzoek vindt zijn neerslag in een geschreven verslag. Daarnaast wordt de kunstzinnige verwerking (2D, 3D, audio, video) getoond tijdens een tentoonstelling. Als afsluiting wordt er door de leerling een openbare presentatie van ongeveer 30 minuten gehouden voor een volle zaal. De eindwerkstukken maken ook onderdeel uit van de examens op vwo en havo. In het examenreglement is de naam hiervoor "profielwerkstuk". Het eindwerkstuk op de vrijescholen is hiervan een meer uitgebreide versie.

5. Rapportage, overgang en examens

De hieronder beschreven rapportages worden schriftelijk verstrekt aan de leerlingen. Ouder(s)/ verzorger(s) tekenen voor gezien en retourneren de rapportmappen aan de school. Ouder(s)/verzorger(s) en leerlingen kunnen alle onderstaande rapportages online bekijken via het programma Magister. Zij ontvangen hiervoor een inlognaam en wachtwoord. Het Michaël college informeert de 'ketenpartners' over de vorderingen van de leerlingen. Dit betreft de basisscholen waarvan de leerlingen afkomstig zijn en eventueel de scholen voor VO (bij tussentijdse instroom). Het Michaël college stuurt in de eerste twee leerjaren alle rapportages toe aan de aanleverende scholen. Alle basisscholen ontvangen ook een bericht van afsluiting van de studie na het behalen van een examen.

Tussenrapporten

Twee keer per jaar (rond Kerst en rond Pasen) wordt aan de leerlingen een tussenrapport meegegeven. Hierin wordt per vak een overzicht gegeven van de vorderingen, inzet in de les, huiswerk en het resultaat in deze rapportperiode. Naar aanleiding van beide tussenrapporten kunnen ouders zich inschrijven voor een rapportgesprek met docenten en mentoren.

Jaargetuigschrift (eindrapport)

Aan het einde van het schooljaar ontvangt de leerling een eindrapport: het jaargetuigschrift. Hierin wordt, naast de rapportcijfers per vak, de ontwikkeling van de leerling over het hele jaar gezien voor de periodevakken in tekst beschreven. Op basis van dit rapport wordt ook vastgesteld of de leerling kan worden bevorderd naar de volgende klas.

Overgangsregeling

Het lerarencollege bepaalt in de rapport- en overgangsvergadering of de leerling naar het volgende leerjaar bevorderd kan worden. Richtlijn daarbij vormt de overgangsregeling, waarin aangeven is welke vorderingen de leerling gemaakt dient te hebben om naar het volgende leerjaar te kunnen gaan. Deze eisen liggen zowel op het cognitieve gebied, de cijfers voor de leervakken, als op het gebied van de studievaardigheden en inzet en motivatie. Hieronder de richtlijn rondom overgang:

Overgangsregeling Michaël college 2020-2021

1. Algemeen

Over het bevorderen van leerlingen beslissen alle docenten die lesgeven aan de betrokken leerling, in de overgangsvergadering.

Voor het eindexamen geldt ons examenreglement. Een leerling die zakt voor zijn/haar eindexamen, mag éénmaal het examenjaar overdoen.

2. Overgangscriteria

De overgangsvergadering bepaalt op grond van de resultaten (rapportcijfers) of bevordering naar het volgende leerjaar kansrijk is.

Bij de examenvakken* worden onvoldoende cijfers uitgedrukt in minpunten. Het cijfer 5 geldt als 1 minpunt en het cijfer 4 of lager als 1,5 minpunt. De overgangsnormen worden toegepast na afronding van de rapportcijfers tot hele cijfers.

*Examenvakken 2020-2021:

Klassen 7 en 8: Nederlands, Engels, Frans, Duits, wiskunde

Klassen 9 en 10: Nederlands, Engels, Frans, Duits, wiskunde economie, ML2, ML1, biologie, geschiedenis en nask1

2a. In klas 7 wordt in principe niet gedoubleerd

Alleen wanneer de voortgang op het Michaël college niet kansrijk/haalbaar is wordt hiervan afgeweken. Na advies van de mentor en de teamleider Middenbouw volgt een besluit van overgangsvergadering.

2b. Criteria voor overgang naar klas 8, klas 9 en klas 10

1. Een leerling mag in de examenvakken* maximaal 2,5 minpunten hebben (twee maal een vijf of één maal een 4 en één 5) en in de overige vakken (inclusief alle periodes) maximaal drie onvoldoendes om zonder meer over te gaan.

2. Leerlingen met 3 tot 4,5 minpunten in de examenvakken en/ of 4 tot 5 onvoldoendes in de overige vakken (inclusief alle periodes) worden besproken in de overgangsvergadering.

De vergadering kan besluiten

- dat de leerling alsnog bevorderd wordt.
- dat de leerling bevorderd wordt naar een lager niveau.
- dat de leerling het jaar moet doubleren.

Beslissingen worden genomen met een meerderheid van stemmen.

3. Leerlingen die meer dan 4,5 minpunten in de examenvakken hebben en/ of meer dan vijf onvoldoendes in de overige vakken (inclusief alle periodes) moeten het jaar definitief doubleren, tenzij een twee derde meerderheid van de overgangsvergadering anders besluit.

De stemming in de overgangsvergadering is vertrouwelijk.

De beslissing van de overgangsvergadering is bindend.

4. De vergadering bespreekt alle leerlingen die niet aan de overgangsnormen voldoen en brengt daarover een bindend advies uit. De overgangsvergadering houdt naast bovenstaande (zie 1,2,3) ook rekening met de volgende aspecten:

- werkhouding/inzet;
- capaciteiten voor de afzonderlijke vakken / kans van slagen voor vmbo examens;
- verantwoordelijkheid voor eigen leerproces;
- zelfstandigheid.

5. Niveaubepaling van 8 naar 9 wordt vastgesteld op basis van het advies vanuit het docentencollege. De decaan, mentor en teamleider Middenbouw richten de uiteindelijke groepen klas 9 in.

2c. Richtlijnen voor overgang van klas 10 naar klas 11 havo of vwo (naar het Michaël-Campus examentraject). De leerling wordt bevorderd naar klas 11 resp. havo-4 of vwo-4 als:

- de gezamenlijke aannamevergadering Michaël-Campus met de overstap instemt;
- de leerling het mavo eindexamen heeft gedaan in 7 vakken en is geslaagd;

3. Een leerling moet de school verlaten indien:

- hij/zij binnen drie achtereenvolgende schooljaren voor de tweede maal blijft zitten, tenzij de overgangsvergadering met meerderheid van stemmen anders beslist;
- hij/zij voor de tweede maal niet slaagt voor het eindexamen;
- de meerderheid van de overgangsvergadering om een andere reden dan hierboven genoemd hiertoe besluit.

4. Groepsindeling op niveau bij de overgang van klas 7 naar klas 8

Differentiatie

In de zevende klas wordt in de groepsindeling nog niet naar niveau gedifferentieerd. Dat gebeurt wel in de volgende leerjaren. Voor de vakken wiskunde, Nederlands, Engels, Duits en Frans worden de leerlingen in klas 8 ingedeeld in niveau 1 (mavo) of 2 (havo/vwo). Aan het eind van de zevende klas wordt vastgesteld in welke groep de leerling het best tot zijn recht komt. Het kan dus zijn dat een leerling voor wiskunde in groep 1 en voor Frans en Duits in groep 2 ingedeeld wordt.

Groep 1 en groep 2

In groep 1 wordt onder andere gewerkt met kleine stapjes, er wordt samen nagekeken, er is meer variatie in werkvormen. Er wordt gewerkt op mavo niveau.

Na afsluiting van het mavo examen is er aansluiting mogelijk naar havo, zie hiervoor punt 2C van de bevorderingsnorm.

In groep 2 wordt de leerling onder andere geacht zelfstandiger te kunnen werken, zelf vragen te stellen en is er meer huiswerk. Er wordt gewerkt op havo/vwo-niveau.

Tijdspad

In december worden op een ouderavond de verschillen tussen groep 1 en 2 en de daarbij behorende werkwijzen toegelicht. Met de leerlingen wordt dit in een mentoruur besproken. De mentor vraagt aan de leerlingen voor welke groep zij zelf in aanmerking denken te komen. Met het eerste tussenrapport wordt een schriftelijke indicatie gegeven voor de groepsindeling. Criteria op basis waarvan dit gebeurd zijn hieronder geformuleerd. De mentor en vakdocent doen een voorstel, de rapportvergadering beslist.

Met het tweede tussenrapport wordt in de rapportvergadering een definitief besluit genomen. Ouders en leerling worden hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.

Als het beeld tussen het eerste en het tweede tussenrapport duidelijk verandert, neemt de mentor daarover contact op met de ouders.

Criteria

De volgende gegevens worden gebruikt om te komen tot een besluit:

1. Cijfers voor de talen

Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de verschillende vaardigheden als toepassen (bijvoorbeeld van grammatica) of reproduceren (bijvoorbeeld woordjes leren).

2. Cijfers voor wiskunde

De lesmethode die in klas 7 voor wiskunde wordt gebruikt, kent toetsen op twee niveaus. Leerlingen die gemiddeld hoger dan 7 scoren, krijgen het moeilijker proefwerk aangeboden, waarin onder andere meer inzicht, tempo en zelfstandigheid worden gevraagd. Op basis van alle gegevens wordt een besluit genomen.

Bij twijfel wordt er gekeken naar het advies vanuit de basisschool als ook een objectief gegeven zoals NIO of CITO.

5. Groepwissel in klas 8

De criteria voor de groepswisseling in klas 8 van groep 1 naar 2 zijn:

A voor de talen: zie niveau-indeling klas 7 – klas 8.

B voor wiskunde: zelfstandigheid, abstractievermogen, toepassing van de stof, inzicht zichtbaar in het cijfer van de gedifferentieerde proefwerken.

algemeen: de leerling moet op een gezonde manier kunnen functioneren in groep 2.

Soms kan het beter zijn om in groep 1 te blijven voor de algehele ontwikkeling van de leerling.

De criteria voor de groepswisseling in klas 8 van groep 2 naar 1 zijn:

Als blijkt dat de leerling niet op zijn/haar plek zit in groep 2 en niet kan voldoen aan de criteria, wisselt de leerling van groep 2 naar groep 1.

Over een noodzakelijke tussentijdse groepswisseling van een leerling wordt op initiatief van vakdocent of mentor in de rapportvergadering besloten. Met de ouders is hierover vooraf contact opgenomen. Bij een groepswisseling belt de mentor na de rapportvergadering de ouders om het besluit mee te delen. Het besluit kan tijdens de rapportgesprekken nog eens door de mentor/vakleerkracht worden toegelicht.

Examenvoortgangsrapporten

Naast de gewone rapporten ontvangen de leerlingen in de examentrajecten (mavo, havo en vwo) zogenaamde PTA-rapportages (Programma van Toetsing en Afsluiting) ofwel examenvoortgangsrapportages. De leerlingen van klas 9 ontvangen driemaal per jaar een PTA-rapportage samen met het reguliere rapport. Dit dient om ouder en kind te informeren over behaalde resultaten voor het mavo-examen. In klas 10 gebeurt dat tweemaal. Leerlingen van de klassen 11 en 12 krijgen na iedere toets-week een havo- of vwo- voortgangsrapportage. De actuele PTA-rapportages zijn ook via Magister inzichtelijk voor leerlingen en ouders.

Het eindgetuigschrift

Het eindgetuigschrift is een officieel document dat aan alle leerlingen die hun vrijeschoolloopbaan hebben voltooid wordt uitgereikt. Dat kan aan het einde van klas 10 zijn, voor diegenen die na klas 10 doorstromen naar het Middelbaar Beroeps Onderwijs of aan het einde van de 12^e klas voor diegenen die alle vrijeschoolklassen hebben doorlopen. Het eindgetuigschrift wordt uitgereikt conform het reglement van de landelijke Vereniging van vrijescholen en het Europees portfolio vrijescholen.

Leerlingen, die in klas 10 hun vrijeschooltijd afsluiten hebben daarnaast een afrondend 10^e klasgesprek met hun mentor. Ouder(s) /verzorger(s) zijn hier ook bij aanwezig. In het eindgetuigschrift voor klas 12 is in een karakterschets opgenomen en wordt de persoonlijke ontwikkeling van de leerling beschreven. Verder krijgen leerlingen vrijeschoolcertificaten/ portfolio's voor verschillende onderdelen en is er een korte beoordeling van hun ontwikkeling per vak en een uitgebreide beoordeling van stages, het eindwerkstuk en de eindpresentatie.

Portfolio's en certificaten

Leerlingen leren op school meer dan in een rapport of diploma uitgedrukt wordt. Portfolio's zijn ontworpen om specifieke prestaties van leerlingen te documenteren. Op deze wijze wordt een breder scala van leeropbrengsten (niet alleen kennis, maar ook vaardigheden en houding) aantoonbaar en inzichtelijk gemaakt. Het Michaël college ontwikkelt het werken met certificaten en portfolio's om zoveel mogelijk leeropbrengsten, van formeel en informeel leren, bewust en zichtbaar te maken. Deze vormen een aanvulling op de jaargetuigschriften en het eindgetuigschrift. Leerlingen kunnen zich hierdoor bij een vervolgopleiding of potentiële werkgever beter presenteren. Momenteel (2019-2020) hanteren we portfolio's/ certificaten voor de stages, de kunstvakken, natuurwetenschappen, persoonlijkheidspsychologie, de leerlingenraad, de Plusklas en uitzonderlijke prestatie.

6. Examenwegen en opbrengsten

Examenwegen

Het Michaël college streeft naar excellente examenresultaten en een optimale voorbereiding op het vervolgonderwijs. Daarnaast is zij als vrijeschool gericht op een brede algemene, sociale en persoonlijke ontwikkeling.

Wij willen zoveel mogelijk leerlingen de kans bieden om het totale vrijeschool leerplan te volgen. Daarnaast vinden we het belangrijk dat onze leerlingen ook een diploma kunnen halen, dat past bij hun individuele mogelijkheden. We bieden daarom twee verschillende trajecten aan: het mavo-traject voor alle leerlingen tot en met klas 10 en het havo/vwo- traject voor leerlingen in klas 11 en 12.

Na vier jaar (in klas 10) nemen alle leerlingen deel aan het mavo-examen. Leerlingen die het mavo-examen hebben behaald met 7 vakken en een positief advies hebben vanuit het lerarencollege, kunnen deelnemen aan het Campus-examentraject havo of vwo.

Zij gaan dan over naar klas 11 en de tweede fase havo of vwo.

Vanaf klas 11 is er een nauwe samenwerking met Markenhage en Orion. Samen vormen we de Campus. De havo-leerlingen doen examen in klas 12, het laatste 'vrijeschooljaar'. De meeste vwo-leerlingen volgen na klas 12 nog een examenjaar met uitsluitend examenvakken op Markenhage. Diploma's op mavoniveau geven toegang tot het Middelbaar beroepsonderwijs, havo-examens tot het Hoger Beroeps Onderwijs en vwo-examens tot het Wetenschappelijk Onderwijs.

Mavo-examens

Alle leerlingen doen mee aan het mavo-examen en behalen in klas 10 een mavodiploma. Wij streven ernaar dit examentraject zoveel mogelijk in het vrijeschoolleerplan te integreren. De helft van het examencijfer wordt bepaald door de schoolexamens (SE's) in de 9^e en 10^e klas (3^e en 4^e leerjaar); de andere helft wordt bepaald door het Centraal Examen (CE) aan het einde van klas 10 (het 4^e leerjaar). De beide laatste schooljaren tellen dus mee voor het afsluiten van het examentraject. De examenstof, die op school wordt getoetst, is vastgelegd in een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). De leerlingen krijgen dit in het begin van het schooljaar, voor 1 oktober, uitgereikt. De PTA's en het examenreglement zijn ook voor de ouders/verzorgers via de website in te zien. De planning van de SE's is te vinden in de PTA-jaarkalender. De leerlingen krijgen deze planning aan het begin van het schooljaar.

De 2^e fase: het Campus examentraject

Het programma in de klassen 11 en 12 wordt in nauwe samenwerking met het Markenhage college en Orion Lyceum ingevuld. Ook in het 2^e-fase-programma streven we naar een optimaal evenwicht tussen ontwikkelingsgerichte lesstof en de examenvoorbereiding.

Het havo-/vwo-traject op het Michaël college en de Campus bestaat uit twee gedeelten: het schoolexamen en het Centraal Schriftelijk Examen (CSE). Ook hier zijn PTA's van toepassing, die jaarlijks in oktober worden vastgelegd.

De Tweede Fase kent een gemeenschappelijk deel dat door alle leerlingen gevolgd wordt en daarnaast de volgende vier profielen die allemaal worden aangeboden:

- Cultuur en Maatschappij (CM)
- Cultuur en Economie (EM)
- Natuur en Gezondheid (NG)
- Natuur en Techniek (NT)

De leerlingen volgen een deel van de examenvakken uit het gemeenschappelijk deel op het Michaël college. Het gaat dan om de vakken ANW (Algemene Natuur Wetenschappen), CKV (Cultureel Kunstzinnige Vorming), maatschappijleer-1 en Nederlands. Ook volgen de leerlingen hier het gezamenlijke periodeonderwijs, de kunst- en praktijkvakken, de werkweken en de stages. De overige vakken uit het gemeenschappelijk deel en de vakken uit het profieldeel volgen de leerlingen op de Campus samen met de Markenhage en Orion leerlingen.

Opbrengsten, in- door- en uitstroomgegevens en examenresultaten

Instroom en leerlingaantallen:

Het Michaël college telde op 1 oktober 2019 in totaal 381 leerlingen. Waarvan 326 in de klassen 7 t/m 10 en 55 in het Campus-examentraject in de klassen 11 en 12.

In schooljaar 2020-2021 zijn 80 nieuwe leerlingen ingestroomd, allen in de brugklas (klas 7). We streven naar klassen van maximaal 27 leerlingen. Om dit te bereiken hebben we vanaf het schooljaar 2018-2019 een maximale instroom van 80 leerlingen in onze brugklas.

Het Michaël college heeft op 1 oktober 2020 naar verwachting in totaal 373 leerlingen, waarvan 322 in de klassen 7 t/m 10 en 51 in het Campus-examentraject (klassen 11 en 12).

Ongeveer 49 % van de leerlingen is afkomstig uit de gemeente Breda en 51 % uit de omliggende gemeenten.

Ongeveer 25% van de leerlingen is afkomstig van een vrijeschool onderbouw (vrije basisschool) en 75% van andere basisscholen. Van de leerlingen die instromen in de brugklas krijgt jaarlijks ongeveer 37% een advies mavo, 21% een advies mavo/havo, 24% een advies havo en 18% een advies havo/vwo.

Het aantal leerlingen, die extra ondersteuning nodig hebben in 2019-2020, bedroeg 14, waarvan 11 voor LWOO (Leerweg Ondersteuning) en 3 met een leerlinggebonden-financiering (LGF).

Doorstroom en tussentijdse uit- en instroom:

Onderstaande percentages zijn berekend over de klassen 7 t/m 10, dus over 326 leerlingen.

Tussentijdse uitstroom: Er zijn in schooljaar 2019-2020 in totaal 16 leerlingen naar een andere school vertrokken (5%). Vier van hen uit de 7e klas, zes uit de 8e klas en zes uit de 9e klas. Allen zijn op andere scholen aangenomen, op een gelijk of lager niveau.

Tussentijdse instroom: tussen 1 oktober 2019 en 31 juli 2020 zijn er 2 leerlingen tussentijds ingestroomd.

Examenresultaten

In de laatste drie examenjaren (2018 t/m 2020) slaagden 217 van de 218 leerlingen, die opgingen voor het vmbo-examen (99%).

Er is slechts “een gering verschil” tussen de cijfers bij de Centrale Examens (CE) en de schoolexamens (SE). Dat is volgens de inspectie een verschil kleiner of gelijk aan 0,5 punten gemiddeld en dat is de beste categorie. De examencijfers liggen ver boven het landelijk gemiddelde. De opbrengsten zijn zichtbaar via de website van de onderwijsinspectie: www.onderwijsinspectie.nl.

De havo en vwo Michaël leerlingen volgden het Campus- examentraject, waarbij ze zowel examenvakken volgen op in de Campus bovenbouw, als ook de schooleigen vrijeschool vakken. In de laatste drie jaren slaagden 8 van de 8 vwo-leerlingen (100%) in dit traject en 51 van de 51 havo leerlingen (100%).

Examenresultaten 2018-2020

	2020	Gemiddelde 2018-2020
mavo	100%	99%
havo	100%	100%
vwo	100%	100%

Uitstroom na het mavo-examen in klas 10:

Van de 218 leerlingen, die tussen 2018-2020 vmbo-examen hebben gedaan en in Nederland verder studeerden zijn er 111 (52%) naar het MBO doorgestroomd, 86 naar de havo (40%) en 17 (8%) naar het vwo gegaan.

Kwaliteitszorg

Algemeen

Het beleid van de school ligt vast in het schoolplan. Momenteel zijn we bezig met een actueel schoolplan 2020-2024. Per jaarwerken we met ‘activiteitenplannen’, waarin de aandachtspunten/ plannen per schooljaar genoemd staan (actueel is 2020-2021).

Het schoolplan komt tot stand in samenspraak met alle betrokkenen: personeel, ouders en leerlingen. De activiteitenplannen worden jaarlijks geëvalueerd met alle uitvoerenden. Op basis van die evaluaties en toetsing (o.a. aan het schoolplan) worden nieuwe activiteitenplannen opgesteld. Alle documenten en regelingen zijn via www.michaelcollege.nl te vinden.

Opbrengsten

De onderwijsopbrengsten worden jaarlijks geanalyseerd en beoordeeld binnen de schoolleiding. De resultaten en analyses worden gecommuniceerd met alle docenten via de algemene personeelsvergadering en via de secties. Indien noodzakelijk of gewenst wordt in overleg bijgestuurd of geïntervenieerd. De opbrengsten zijn de laatste jaren in alle opzichten uitstekend. De opbrengsten zijn zichtbaar via de website van de onderwijsinspectie: www.onderwijsinspectie.nl.

De school gebruikt een aantal externe toetsen en testen ter borging van de kwaliteit van het onderwijs. Een belangrijk instrument is het ‘Cito-volgsysteem 0,1,2,3’. De toetsen worden gebruikt om de opbrengsten van ons onderwijs te kunnen vergelijken met landelijk scores en om onze eigen beoordelingen (proefwerken, rapportcijfers) met de Cito gegevens te kunnen vergelijken. Op deze manier willen we de beide beoordelingssystemen iken en waarderen. We nemen de Cito-0-toets af aan het begin van klas 7 en de Cito-2-toets eind klas 8.

Afstemming van toetsen en werkniveaus binnen het Michaël-Campus examentraject (Campus-traject) vindt plaats door periodiek overleg van docenten op sectieniveau onder leiding van de bovenschoolse sectieleider en verantwoordelijkheid van de Teamleider bovenbouw.

In het eerste leerjaar wordt de drempeltoets afgenomen bij leerlingen met een mavo of mavo/havo-advies om leerachterstanden vast te stellen – indien de basisschool dit nog niet heeft gedaan. Er wordt gescreend op dyslexie. Op basis daarvan wordt ondersteuning of RT ingericht en aangeboden (zie ook het Campus ondersteuningsplan op de Campus website)

Personeel

De school maakt gebruik van het kwaliteitszorgsysteem van de stichting SKVOB e.o., het bevoegd gezag waaronder zij valt. Daarin is o.a. de gesprekscyclus (functionerings- en beoordelingsgesprekken) opgenomen en een systeem van interne audits.

Externe verantwoording

De school neemt deel aan 'Vensters voor verantwoording'. In dit kader worden jaarlijks tevredenheidsonderzoeken onder ouders en leerlingen afgenomen. 'Vensters' is te benaderen via: www.schoolvo.nl.

Interne verantwoording

Er is een actieve oudervereniging, de VOBW en een klassenouderoverleg. De schoolleiding van het Michaël college neemt deel aan de besprekingen van het bestuur van de VOBW en het klassenouderoverleg. Er is een actieve leerlingenraad, die ook regelmatig overleg heeft met de locatiedirecteur.

7. Passend onderwijs en leerlingenondersteuning

Op het gebied van leerlingenondersteuning werken de drie scholen op de Campus met elkaar samen. De volledige informatie betreft de ondersteuning is te vinden in het Campus ondersteuningsplan op de Campus website. Hieronder een samenvatting.

Passend onderwijs op de Campusscholen

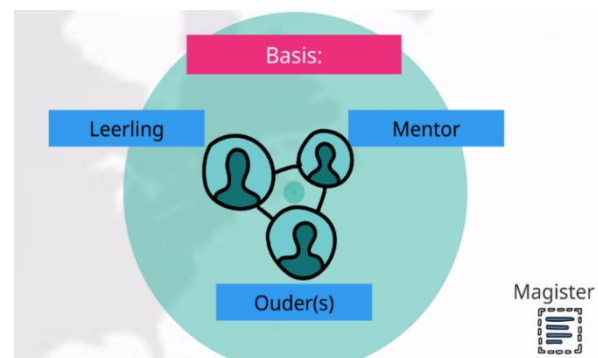
Sinds de invoering van Passend Onderwijs spreken we over basisondersteuning, breedteondersteuning en diepteondersteuning.

Basisondersteuning op de Campusscholen

Basisondersteuning is de basiszorg die binnen het reguliere onderwijs geboden kan worden.

Daarmee wordt bedoeld:

- Goed en uitdagend onderwijs dat aansluit op het niveau van de leerling.
- Een goed klimaat.
- Een goed mentoraat/leerplantijd waarbij leerlingen gezien worden en de school zich richt op de brede ontwikkeling van de leerlingen.
- Het dyslexie - en dyscalculiebeleid: voor leerlingen met dyslexie/dyscalculie kunnen gebruik maken van faciliteiten. Het dyslexie -en dyscalculiebeleid is nader beschreven in het protocol, dat u kunt vinden op de Campus website.

Daarnaast kennen de Campusscholen een screening en een leerling-volgsysteem. Hiervoor wordt Magister gebruikt.

Op school kunnen leerlingen in overleg gebruik maken van:

- Kortdurende trainingen.
- Tutorleren.
- Kortdurende counseling: drie tot vijf gesprekken.
- Kortdurende remedial teaching.

Breedteondersteuning

Breedteondersteuning wordt deels op de reguliere scholen en deels middels arrangementen extern uitgevoerd. Arrangementen worden aangeboden door het RSV (Regionaal Samenwerkings Verband) Breda, waarbij de Campus is aangesloten. Aanvraag hiervoor verloopt via de ondersteuningscoördinator.

Vormen van Breedteondersteuning die op De Campus beperkt geboden kunnen worden:

- Begeleiding voor leerlingen die langdurig ziek zijn of leerlingen met een beperking.
- Begeleiding voor leerlingen met sociaal-emotionele problematiek of een zgn. diagnose gericht op schoolse voortgang.
- Begeleiding voor leerlingen met een begaafd profiel.

Vanwege de beperkte capaciteit wordt bovenstaande ondersteuning alleen onder bepaalde voorwaarden ingezet. De ondersteuningscoördinator beslist na overleg met schoolleiding en ondersteuningsteam welke leerlingen voor breedteondersteuning in aanmerking komen. De ondersteuning op De Campus richt zich op preventieve, compenserend, faciliterende en/of begeleidende componenten. Voor specialistische en/ of intensieve begeleiding of behandeling verwijzen de Campusscholen ouders door naar externe partijen.

Diepteondersteuning:

Met diepteondersteuning wordt ondersteuning op het (voortgezet) speciaal onderwijs bedoeld. Deze vorm van onderwijs wordt niet op De Campus aangeboden.

Voor meer informatie over het thema ondersteuning verwijzen wij u naar het ondersteuningsplan op de Campus website.

De basisondersteuning op het Michaël college

Het Michaël college streeft ernaar de juiste voorwaarden te scheppen voor de ontwikkeling van elke leerling en elke leerling toe te leiden tot een diplomering die aansluit bij zijn/haar mogelijkheden en aspiraties. Het vrijeschoolleerplan en de vrijeschoolpedagogie vormen hiervoor de basis.

Mentoren nemen een specifieke plaats in binnen het vrijeschoolonderwijs. Zij zijn de contactpersonen tussen de school enerzijds en de leerlingen en ouders anderzijds. Elke mentor draagt de verantwoordelijkheid voor de communicatie tussen school en leerlingen/ouders over zaken die de klas betreffen. De mentor bewaakt de resultaten en het welbevinden van de klas en de individuele leerlingen hierbinnen en communiceert hierover met de school (-leiding) en de leerlingen en ouders.

Mentoren monitoren de ontwikkeling van de leerling in bredere zin; de ontwikkeling van het denken, voelen en willen. Het gaat dus om vorderingen op cognitief én op sociaal gebied en de ontwikkelingen met betrekking tot de persoonlijkheidsvorming. Mentoren bereiden rapportbesprekingen en klassen- en kinder- besprekingen voor en voeren hierover indien nodig gesprekken met ouders en leerlingen. De mentoren zijn het eerste aanspreekpunt voor leerlingen, ouders en leerkrachten.

Als een leerling ondersteuning behoeft die de mogelijkheden van de individuele docent en mentor overstijgen, wordt dit gemeld aan de betreffende teamleider, die door kan verwijzen naar de ondersteuningscoördinator.

De **Teamleider** is verantwoordelijk voor het reilen en zeilen binnen zijn/haar afdeling: de middenbouw (de klassen 7 en 8) en de bovenbouw (de klassen 9 t/m 12). Dit betreft de onderwijskundige ontwikkeling, de zorg voor het docenten- en mentoren team en de zorg voor de individuele leerlingen (daar waar het de mogelijkheden van de mentor overstijgt).

Vertrouwenspersoon

Een leerling of een ouder kan een probleem hebben met iets wat de school betreft of ergens een klacht over hebben. In eerste instantie zal dat besproken worden met de leerkracht, mentor, teamleider of directeur. Maar sommige klachten liggen heel gevoelig, bijvoorbeeld over pesten, mishandeling, ruzie, seksueel geweld, discriminatie, of over racisme. Voor een leerling of ouder is het moeilijk om daarover te praten, maar voor een leerkracht of schoolleider is dat meestal ook het geval. Het is van belang dat er iemand is, die weet hoe je met zulke gevoelige klachten omgaat. Vertrouwenspersonen zijn hiervoor opgeleid.

Interne vertrouwenspersonen op de Campus zijn mw. I. Raijmaekers, mevr. J. van de Ven en mevr. D. van Schendel (zie contactgegevens op pagina 31).

Leerplicht: kansen, rechten en plichten

Iedere leerling heeft minimaal een startkwalificatie nodig

Door toezicht op de uitvoering van de leerplichtwet willen de gemeenten ook voorkomen dat een leerling de school voortijdig verlaat. Iedere leerling heeft minimaal een startkwalificatie nodig, voordat hij de school verlaat. In de praktijk betekent een startkwalificatie dat een leerling een vwo- of havodiploma heeft behaald of dat hij/zij een tweejarige beroepsopleiding heeft gevolgd na het vmbo of de mavo. Daardoor is hij/zij goed voorbereid op de maatschappij. Een startkwalificatie verhoogt bovendien zijn of haar kansen op de arbeidsmarkt en geeft op de lange termijn uitzicht op een financieel zelfstandig bestaan.

De gemeenten zien toe op de naleving van de leerplichtwet

Het onderwijs geeft de jongeren de meeste kansen in de maatschappij. Daarom heeft elke jongere recht op onderwijs. Om er nu voor te zorgen dat alle jongeren dezelfde rechten hebben op onderwijs en daarmee gelijke kansen, is er de leerplichtwet. Daarin staat dat iedereen leerplichtig is tot en met het schooljaar waarin hij of zij 16 jaar wordt. Na het laatste schooljaar van de leerplicht begint de kwalificatieplicht. Met de kwalificatieplicht wordt de leerplicht verlengd tot de dag dat de leerling een startkwalificatie heeft gehaald. Of tot de dag dat de leerling 18 jaar wordt. Een startkwalificatie is een havo-, vwo- of mbo-niveau 2-, 3-, of 4-diploma.

De kwalificatieplicht verplicht alle jongeren een volledig programma van onderwijs te volgen totdat zij een startkwalificatie hebben behaald. De kwalificatieplicht betekent niet altijd vijf dagen per week in de schoolbanken. Het is ook mogelijk om met combinaties van leren en werken aan de kwalificatieplicht te voldoen zoals de beroepsbegeleidende leerweg in het MBO. De leerplicht is geregeld in de leerplichtwet. De gemeenten moeten zorgen voor de uitvoering van de wet. Zij zien erop toe dat de leerplichtwet door iedereen wordt nageleefd. De leerplichtwet geldt voor ouders, leerlingen en scholen.

Het schoolverzuim wordt wekelijks gemeld.

In Breda hebben alle scholen met de gemeente afgesproken dat zij wekelijks het verzuim van de leerlingen melden bij de leerplichtambtenaar. Het gaat hierbij om ongeoorloofd verzuim of vermoedelijk ongeoorloofd verzuim. De leerplichtambtenaar onderneemt in alle gevallen actie. Te laat komen valt ook onder ongeoorloofd verzuim.

Ziekmeldingen

Onderdeel van het verzuimbeleid van de gemeente Breda is ook het volgen van ziekmeldingen. Voor onze school betekent dat, dat wij ook daarvan melding maken bij de leerplichtambtenaar. Bij langer durend of vaker voorkomend verzuim kan dit betekenen dat uw zoon/dochter doorverwezen wordt naar de jeugdarts (M@zl traject GGD) of opgeroepen wordt door de leerplichtambtenaar.

Samen problemen oplossen

Schoolverzuim is soms een gevolg van andere problemen. Deze problemen kunnen van dien aard zijn dat hulp bij instanties buiten de school gezocht moet worden. In een dergelijk geval kan de school daar met u een beroep op doen om samen tot een oplossing te komen. In enkele gevallen is het oplossen van problemen belangrijker dan het schoolverzuim.

8. Praktische zaken

Boeken

De boeken voor het Michaël college worden door Van Dijk Studieboeken verzorgd. Vanaf schooljaar 2009-2010 is het wettelijk geregeld dat de schoolboeken door de school betaald worden. De leerlingen moeten aan het einde van het schooljaar hun boeken voor het volgende schooljaar bestellen via een digitale boekenlijst op www.vandijk.nl. In de boekenlijst staat vermeld welke boeken de leerling nodig heeft (afhankelijk van niveau- en eventuele groepsindelingen). De boeken worden voor het begin van het schooljaar op het thuisadres geleverd. De (tekst)boeken blijven eigendom van Van Dijk Studieboeken en moeten aan het einde van het schooljaar weer worden ingeleverd. Aan het einde van het schooljaar ontvangt de leerling informatie hoe de boeken ingeleverd moeten worden. Dit gebeurt op school. Voor die tijd ontvangen de leerlingen van Van Dijk een inleverformulier, waarop staat vermeld welke boeken moeten worden ingeleverd. Bij het inleveren ontvangt de leerling een ontvangstbewijs. Van Dijk controleert of alles wordt ingeleverd en de staat van alle boeken.

Verzekeringen/aansprakelijkheid

De ouders/verzorgers worden aansprakelijk gesteld voor de schade die een leerling toebrengt aan het schoolgebouw, de inventaris of de eigendommen van andere leerlingen. De school stelt zich niet verantwoordelijk voor wat verloren gaat, beschadigd of vermist wordt. Wij raden ouders/verzorgers daarom aan: schooltassen, gymschoenen, sportbroekjes en shirts te voorzien van een duidelijk merkteken. Dure spullen en jassen dienen in het kluisje van de leerling bewaard te worden, wanneer de leerling deze niet gebruikt of draagt.

Kluisjes

Voor elke leerling is er een kluisje beschikbaar. Voor de kluisjes wordt een bedrag aan huur gevraagd (€ 15,- per jaar), dit bedrag is opgenomen in de ouderbijdrage en wordt geïnd door de VOBW. De kluisjes werken met een persoonlijke leerlingenpas. Aan het einde van elk schooljaar worden de kluisjes door de leerling geleegd. Na controle hierop vanuit de school, worden de alsnog in de kluisjes aanwezige zaken twee weken bewaard. Daarna wordt alles weggegooid of aan een goed doel geschonken.

Feesten, uitvoeringen en andere activiteiten

De school kan alleen verantwoording nemen voor avondactiviteiten zoals feesten en uitvoeringen, als die uitgaan van de school en acht zich slechts verantwoordelijk voor de tijd tussen aanvang en sluiting van de activiteit. Schoolactiviteiten worden steeds tijdig aan ouders/verzorgers meegedeeld met vermelding van de aanvangs- en sluitingstijd. Voor andere, door leerlingen georganiseerde, activiteiten neemt de school geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Ook niet als docenten hierbij zijn uitgenodigd of erbij aanwezig zijn.

Vrijwillige ouderbijdrage

De overheidssubsidie is niet voldoende om het vrijeschoolonderwijs in de Bovenbouw volledig te bekostigen. Doordat vrijwel alle ouders jaarlijks de vrijwillige ouderbijdrage van € 400 per leerling voldoen, kan de school de vele extra's die in het leerplan zijn opgenomen blijven aanbieden. De vrijwillige ouderbijdrage wordt geïnd door de Vereniging Ouders Bovenbouw West-Brabant (VOBW, zie ook hoofdstuk 12). De vastgestelde bijdrage is het bedrag per leerling, dat nodig is om de extra vakken en activiteiten in het vrijeschoolonderwijs, zoals de kunst- en praktijkvakken, werkweken, excursies en stages, te kunnen verzorgen. Daarbij gaat het om de salarissen van de extra leerkrachten en de extra materiële uitgaven (leermiddelen en materialen) en het lidmaatschap vereniging voor vrijescholen. Uit deze bijdragen worden dus ook alle kosten voor de werkweken en vrijwel alle excursies en buitenschoolse activiteiten bekostigd. Uitzondering is de kunstreis in klas 12, waarvoor een eigen bijdrage van ongeveer € 375 wordt gevraagd.

De locatiedirecteur legt jaarlijks aan het bestuur van de VOBW verantwoording af voor de besteding van deze gelden. Jaarlijks wordt ongeveer € 70.000 overgedragen t.b.v. het onderwijs aan het Michaël college. Hiervan wordt een halve docentenbaan (0,5 fte) bekostigd: € 36.000. Daarnaast: materialen en excursies (€ 10.000), werkweken (€ 24.000) en het lidmaatschap van de landelijke vereniging voor vrijescholen. Voor details, zie ook de jaarrekening van de VOBW.

9. Schoolregels 2020-2021

De lesdag

De lesdag duurt van 8.00 tot 17.00 uur. Leerlingen dienen binnen deze tijd beschikbaar te zijn voor het onderwijs. Ook het inhaal-uur en het LWOO-uur horen tot de lestijd. Roosters kunnen in de loop van het schooljaar veranderen. Er kunnen dus geen vaste buitenschoolse afspraken gemaakt worden voor 17.00 uur. Houdt u daar rekening mee bij het plannen van buitenschoolse activiteiten.

Roosters en spijbelen

Aan het begin van het schooljaar ontvangt elke leerling een rooster. Gedurende het jaar zijn wijzigingen mogelijk. De hierop aangegeven lessen moeten gevolgd worden. Het zich onttrekken aan deze verplichting zonder geldige reden wordt gezien als spijbelen. Voor elk gespijbeld uur dient minimaal één uur te worden ingehaald. Spijbelen wordt gemeld aan de leerplichtambtenaar.

Lesverzuim

De ouders/verzorgers zijn wettelijk verplicht om ieder verzuim te melden. Zij dienen ernaar te streven lesverzuim, in verband met bijvoorbeeld doktersbezoek, zoveel mogelijk te beperken. Indien lesverzuim toch noodzakelijk is, moet dit ruim van tevoren schriftelijk worden gemeld melden bij de receptie/administratie. Ziekmeldingen moeten op de eerste dag telefonisch worden gemeld tussen 8.00 - 9.00 uur. Absentie wordt geregistreerd in Magister.

Buitengewoon verlof

Extra vakantieverlof kan alleen worden aangevraagd indien één van de ouders door de aard van het beroep niet op vakantie kan in de daarvoor aangewezen schoolvakanties. Het gaat om de enige gezinsvakantie van dat jaar. De aanvraag dient vergezeld van een werkgeversverklaring minimaal zes weken van tevoren bij de betreffende teamleider ingediend zijn. De verlofperiode mag maximaal 10 schooldagen beslaan. De eerste twee weken van het nieuwe schooljaar mag er geen verlof gegeven worden. Aanvragen van meer dan 10 schooldagen dienen door de leerplichtambtenaar te worden behandeld.

Volgens de leerplichtwet mogen wij als school in principe geen verlof verlenen buiten de reguliere vakanties om. Voor bijzondere omstandigheden, zoals verhuizing of overlijden van een familielid, mag dit wel. Ouders/verzorgers dienen een verzoek tot verlof langer dan een dag, indien mogelijk uiterlijk twee weken voor ingang van verlof, schriftelijk in te dienen bij de locatiedirecteur. Buitengewoon verlof - van een dag of dagdeel - kan worden aangevraagd bij de teamleider bovenbouw of leerlingencoördinator middelbouw.

Ziek naar huis

Als een leerling in de loop van de dag ziek wordt en naar huis wil, moet hij/zij zich melden bij het leerlingenloket. De leerling krijgt een groen briefje mee naar huis. Bij terugkeer op school wordt het briefje, met opgave van reden en ondertekend door een ouder/verzorger, ingeleverd bij de receptie. Vanaf dat moment wordt de leerling 'beter' gemeld.

Te laat komen

Leerlingen die te laat komen op school of later op de dag te laat komen in een les, melden zich met opgave van reden bij het leerlingenloket. Zij krijgen dan een te laat-briefje mee. In de klas wordt dit briefje aan de docent gegeven. Bij ongeoorloofd te laat komen meldt de leerling zich de volgende ochtend om 8.00 uur bij de receptie. Alle verzuim wordt gemeld aan de teamleider. Het te laat komen wordt geregistreerd in Magister. Veelvuldig te laat komen door de inspectie als ongeoorloofd verzuim gezien. De school is verplicht dit te melden bij de leerplichtambtenaar.

Verwijdering uit de les

Wanneer een leerling uit de les verwijderd wordt, meldt hij zich bij de teamleider. De leerling krijgt dan een 'rode brief'. Aan het einde van de les gaat de leerling naar de desbetreffende docent terug. Er wordt met de leerling gesproken en eventueel passende maatregelen opgelegd. Bij de 3e keer verwijdering worden de ouders per brief op de hoogte gebracht met een waarschuwing voor de gevolgen van het 4e rode briefje, namelijk een interne schorsing van maximaal één dag. Verwijdering uit de lessen wordt ook geregistreerd in Magister.

Huiswerk niet in orde, spullen niet bij zich, werkstukken en schriften niet af

Als een leerling zijn/haar huiswerk niet in orde heeft kan de leerling van de docent de opdracht krijgen om het gemiste werk alsnog te maken tijdens het inhaal-uur. Bij gemiste toetsen, het niet tijdig inleveren van werkstukken, boekbesprekingen, stageverslagen en periodeschriften, kan de leerling ook worden verwezen naar het wekelijks inhaal-uur om het werk alsnog af te maken.

Het inhaal-uur

Er is wekelijks een inhaal-uur ingeroosterd op maandag. Afhankelijk van het rooster is dit voor klassen op maandag het 7^e of het 8^e uur in lokaal M1.09.

Als een leerling naar dit inhaal-uur is verwezen, is het een verplicht uur. Afwezigheid wordt dan ook beschouwd als spijbelen. Als het inhaal-uur niet aansluit bij het lesrooster van de leerling en er dus tussenuren zijn; is dit geen ontbindende voorwaarde. De leerling die verwezen is naar het inhaal-uur registreert zich via Magister.

Magister

In ons leerlingvolgsysteem Magister worden alle onderwijsresultaten genoteerd. Vanaf vorig schooljaar werken we met een doorlopend cijfergemiddelde. Informatie en rapportages in Magister zijn ook door ouders en leerlingen in te zien middels het invoeren van een persoonlijke inlogcode.

Docenten geven tijdens de lessen in de klas huiswerk op. Ook geven ze aan wanneer proefwerken afgenomen worden en over welke stof dat gaat. Deze informatie moet door de leerlingen altijd in de eigen agenda worden opgenomen. Het huiswerk en de proefwerken worden ook in Magister vermeldt. Afspraken rondom toetsen:

- Toetsen/ opdrachten voor cijfer worden minimaal een week van tevoren in Magister gezet.
- Maximaal aantal toetsen/opdrachten voor een cijfer:
  - klas 7 en 8: maximaal 4 per week
  - klas 9 en 10: maximaal 5 per week (PTA kalender volgend)
- Toetsen of opdrachten die niet (tijdig) in Magister staan, mogen niet worden afgenomen.
- Cijfers van een toets staan binnen 2 weken in Magister.
- Toetsen (behalve vocabulaire SO 's) worden altijd nabesproken. Leerlingen kunnen hun werk inzien, waardoor ze leren wat ze al wel beheersen en wat nog niet.
- Periodeschriften staan binnen 3 weken in Magister

Leefregels 2020-2021

Op het Michaël college vinden we het belangrijk dat je

zorg draagt voor jezelf
zorg draagt voor elkaar
zorg draagt voor de omgeving

Omgeving en sociale omgang

1. "Wat gij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook de ander niet".
2. We houden het gebouw en de spullen die erin staan heel en netjes.
3. We zijn zuinig op onze en elkaars spullen.
4. We houden onze omgeving schoon en ruimen rommel op.
5. We benaderen elkaar positief.
6. We praten met elkaar en niet over elkaar.
7. We respecteren elkaars verschillen.
8. Uitingen van intimiteit horen in de intieme sfeer en niet publiekelijk op school.
9. We dragen gepaste kleding, die anderen niet mag afleiden van het leren/werk of aanstootgevend is.

Pauzes

Tijdens de pauzes kunnen leerlingen binnen in de aula en buiten op het schoolterrein verblijven. Het is echter niet toegestaan voor leerlingen om bij de fietsenstalling te pauzeren. Leerlingen van de klassen 7 t/m 9 mogen het schoolterrein niet verlaten gedurende de schooltijd. Leerlingen van de klassen 10 t/m 12 mogen dit wel, op voorwaarde dat zij zich houden aan de algemene fatsoensregels en wettelijke voorschriften.

Elke dinsdag tijdens de grote pauze zal jongerenwerk activiteiten organiseren voor onze leerlingen met als doelstelling de leerlingen uit hun telefoon te halen en samen actief te zijn.

Alle leerlingen hebben 1x per jaar, een week pauzecerree. (rooster op raam leerlingloket Aula)

Leerlingen zitten tijdens de pauze niet op tafels.

Op en rond de trap (2e verdieping) ontstaan na pauzes regelmatig ophopingen van leerlingen op een hiervoor te klein gebied. In verband met de veiligheid blijven leerlingen in de aula/ op de trap van de aula totdat de docenten de lokaaldeuren openzetten (3e en 6e lesuur). Dit is het signaal om naar de les te gaan. Eerder mag je als leerling niet naar boven.

Eten, drinken, kauwgom etc.

Eten, drinken is uitsluitend gedurende de pauzes in de aula en op het schoolplein toegestaan. Buiten deze tijden en plaatsen niet. Water mag echter wel tijdens lessen gedronken worden. Het kauwen op kauwgom is aan de docenten zelf om te bepalen of dit in hun les is toegestaan. Chips en energydranken zijn niet toegestaan in het gebouw. Leerlingen mogen geen eten laten bezorgen op school (tenzij met toestemming van een medewerker). Petten zijn op school niet toegestaan.

Telefoongebruik en sociale media

1. Het gebruik van mobiele telefoons en andere digitale media is alleen toegestaan tijdens de pauzes in de aula (is incl. trap), op het buitenterrein en tijdens een les als de docent dat expliciet toestaat. Tijdens de les zitten de telefoons in de telefoonzakken.
2. Bij alle gebruik van media geldt de Nederlandse wetgeving en vormen de in onze cultuur en op onze school geldende fatsoensnormen als richtlijn.
3. Opnamen en verspreiding van geluid, - en beeldfragmenten is alleen geoorloofd met uitdrukkelijke toestemming van de betrokkenen, diegenen waarvan beeld of geluid opnames zijn gemaakt.
4. In het geval dat de mobiele telefoon of andere digitale media ten onrechte of verkeerd gebruikt worden, is het de docent of een andere medewerker van het Michaël college geoorloofd het toestel in te nemen. Dit toestel wordt, onder vermelding van persoonsgegevens, bij het leerlingenloket ter bewaring gegeven en is aldaar aan het einde van de schooldag af te halen.
5. De school neemt overigens (buiten het gestelde bij 4) geen verantwoordelijkheid voor het verdwijnen van mobiele telefoons en digitale media. Leerlingen wordt aangeraden deze zaken gedurende de schooldag op te bergen in de kluisjes.
6. Het gebruik van geluiddragende(boxen) is in het gebouw en op het terrein niet toegestaan.
7. In alle gevallen waarin dit protocol niet voorziet, neemt de schoolleiding een besluit.

Drugs, alcohol en wapens

Het is de leerlingen niet toegestaan om drugs, alcohol en wapens in of rond de school te gebruiken, bij zich te dragen of te verkopen. Binnen de school en op het schoolplein mag niet worden gerookt. Leerlingen die in het bezit zijn van wapens of drugs of onder invloed zijn van drugs of alcohol worden geschorst en kunnen definitief van school worden verwijderd.

Klachten

Interne procedure

In de vele vormen van communicatie tussen personeel, leerlingen en ouders kan er, ondanks alle inspanningen, soms toch iets misgaan. Daarom bestaat er een duidelijke klachtenregeling voor het geval dat directbetrokkenen er samen niet uitkomen. In eerste instantie kunt u terecht bij de mentor van uw zoon of dochter. Als er aanleiding toe is, kunt u uw klacht bespreken met de teamleider. De behandeling van een klacht door de locatiedirecteur is binnen de school de laatste mogelijkheid. Binnen de Campus kunt u daarna altijd nog terecht bij de rector.

Externe procedure

Mocht de interne procedure niet leiden tot een voor u acceptabele afhandeling, dan kunt u uw klacht neerleggen bij de klachtencommissie van het bestuur van de SKVOB e.o., Postbus 4669, 4818 EB Breda, tel. (076) 514 14 05.

Er zijn diverse andere externe instanties waarbij specifieke klachten kunnen worden neergelegd. Voor een overzicht verwijzen wij naar: <https://www.skvob.nl/SKVOB/Klachtenregeling>.

10. Veiligheid

Veiligheid is in belangrijke mate een sociaal fenomeen. De belangrijkste voorwaarde voor veiligheid is de wijze waarop wij in onze school het samenleven vormgeven. De omgangsvormen, die we nastreven en hanteren vormen samen met de sociale controle, die hierdoor ontstaat, een waarborg voor veiligheid.

Het Michaël college is klein en kleinschalig georganiseerd. Docenten kennen alle leerlingen. In het periodeonderwijs ziet een docent de eerste twee lessen dezelfde klas drie weken achtereen. Elke dag wordt elke leerling begroet met een handdruk bij binnenkomst van het lokaal. Docenten krijgen op deze wijze een goede indruk van 'wat er speelt' bij - en tussen - de leerlingen in de klas.

Het mentoraat is intensief en een mentor volgt de klas minimaal twee schooljaren achtereen. In mentoruren en ander programmaonderdelen, krijgt de leerling reflectie op sociaal gedrag ruime aandacht. De schoolregels (zie pagina 20) worden regelmatig opnieuw onder de aandacht gebracht. Er is o.a. voorlichting en gesprek over onderwerpen als: pesten, sociale media, alcohol, drugs, verkeer, voeding en gezondheid. Wekelijkse vergadert het personeel, waar ook de sociale processen in de school en de dynamiek in de klassen onderwerp van gesprek vormen.

Voor extra toezicht in pauze en verblijfs- en doorgangs- ruimtes, zijn er, naast de docenten, conciërges aangesteld. Leerlingen van de klassen 7 t/m 9 mogen gedurende de lesdag niet buiten het schoolterrein. De lesuitval wordt geminimaliseerd door het inzetten van lesopvang.

Er is een periodiek Zorg Advies overleg met leerplichtambtenaar, politie en GGZ, waarin veiligheidsrisico's worden besproken en oplossingen worden gevonden.

De school beschikt over een actueel calamiteiten en ontruimingsplan, dat tweejaarlijks wordt geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Er zijn vijf Bedrijfs Hulp Verleners (BHV'ers). Dit zijn docenten of onderwijsondersteunend personeel. BHV'ers worden jaarlijks worden bijgeschoold.

11. Lestijden en vakanties

Het Michaël college kent een 50-minutenrooster, behalve tijdens een verkort lesrooster. Dan is een lesuur 35 minuten.

Gewoon lesrooster	Verkort lesrooster
1 8.30 uur	1 8.30 uur
2 9.20 uur	2 9.05 uur
Pauze 10.10 uur	3 9.40 uur
3 10.30 uur	Pauze 10.15 uur
4 11.20 uur	4 10.30 uur
5 12.10 uur	5 11.05 uur
Pauze 13.00 uur	6 11.40 uur
6 13.30 uur	Pauze 12.15 uur
7 14.20 uur	7 12.45 uur
8 15.10 uur	8 13.20 uur

De lesdag duurt van 8.00 uur tot 17.00 uur. Leerlingen dienen binnen deze tijd beschikbaar te zijn voor het onderwijs.

Toneel- en koor-opvoeringen

Volgens goed gebruik worden er jaarlijks kooruitvoeringen door verschillende klassen van onze school en een toneelvoorstelling door klas 11 opgevoerd. Bij een avondopvoering hebben de leerlingen die het toneelstuk of kooruitvoering opvoeren de volgende dag geen periodeles. Hun lessen beginnen het 3e uur; ook wanneer dit betekent dat er maar één lesuur op het rooster staat.

VAKANTIEROOSTER 2020-2021

Herfstvakantie	19 t/m 23 okt 2020
Kerstvakantie	21 dec 2020 t/m 1 jan 2021
Voorjaarsvakantie	15 t/m 19 feb 2021
2 ^e Paasdag	5 apr 2021
Meivakantie	3 t/m 14 mei 2021
2 ^e Pinksterdag	24 mei 2021
Zomervakantie	26 jul t/m 5 sep 2021

12. De ouder(s)/verzorger(s)

Vereniging Ouders Bovenbouwonderwijs West-Brabant (VOBW)

In het begin van het schooljaar '96/'97 is door ouders van bovenbouwleerlingen een vereniging opgericht, die zich ten doel stelt voortgezet onderwijs in de geest van Rudolf Steiner te bevorderen en in stand te houden. Ouders, die hun kinderen aanmelden als leerlingen van de bovenbouw, melden zich automatisch aan als lid van de vereniging.

De overheidssubsidie is niet voldoende om al het extra onderwijs te bekostigen. Specifieke elementen van het bovenbouwonderwijs moeten op directieniveau bepleit en ondersteund worden. Door het bestuur van de oudervereniging wordt hierover overleg gevoerd met de locatiedirecteur van het Michaël college en de conrector van de Campus. Jaarlijks wordt zo bepaald tot op welke hoogte ouders financieel moeten c.q. kunnen bijdragen. Elk jaar, voor het begin van een nieuw schooljaar, wordt op de algemene ledenvergadering de hoogte van deze (exploitatie) bijdrage door de leden vastgesteld. Voor schooljaar 2019/2020 is de financiële vraag € 400,- per leerling, met een kortingsregeling indien er meerdere kinderen uit één gezin vrijeschoolonderwijs volgen. De ouders worden gevraagd dit bedrag op basis van vrijwilligheid te betalen. De vereniging gaat ervan uit dat elke ouder zijn/haar financiële verantwoordelijkheid neemt. Indien de hoogte van het bedrag een bezwaar is, wordt gevraagd, dat wat mogelijk is te betalen.

De VOBW is bezig met korte lijnen wat betreft de financiën, maar ook met lange termijnplanning. Naast deze praktische zaken is het ook een taak van de vereniging zich te ontwikkelen tot geestelijk mededragers van het gedachtegoed van Rudolf Steiner. Op deze manier biedt de VOBW een stevige bedding voor de wilsimpuls die de realisatie van de bovenbouw mogelijk maakt. Vragen en opmerkingen kunnen gericht worden aan onderstaand adres.

Het bestuur van de VOBW:

Voorzitter	Koos Smedes
Penningmeesters	Jeroen Broeders Johan van der Meer
Leden	M. van Gool Anna Govaert Nicole Hulsbosch Carolijne Klunne Donald Kwint Daniëlle Teijn
Secretariaat	info@vobw.nl

Klassenouders

Klassenouders zijn betrokken bij de school in het algemeen en bij de klas waar hun kind in zit. Zij willen graag op de hoogte zijn, meedenken en hun handen uit de mouwen steken. Zij ondersteunen de mentor waar nodig, maar werken ook mee in zaken die de hele school betreffen, zoals jaarfeesten, de open dag en de sportdag. De mentor kan iemand vragen om klassenouder te worden, maar het initiatief hiertoe kan ook van de ouder uitgaan. Samen met de andere ouders dragen de klassenouders in het bijzonder bij tot het vormen van de kring, die om de school heen staat en steun geeft aan de leerkrachten in hun werken met de kinderen. Voorzitters van het klassenouder overleg zijn Arianne de Bruijn en Marijke Grave. De klassenouders vergaderen ongeveer vier maal per jaar, waarvan minimaal twee maal in aanwezigheid van de schoolleiding.

Deelraad/ Medezeggenschapsraad

De Campus heeft een deelraad (medezeggenschapsraad) bestaande uit een afvaardiging van alle geledingen van de school: docenten, onderwijsondersteunend personeel, leerlingen en ouders/verzorgers. In overleg met het bestuur en de schoolleiding waarborgt de deelraad de medezeggenschap over het gevoerde beleid. Voor de scholen die ressorteren onder het bestuur van de SKVOB e.o. is er een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). De deelraad is te bereiken via: deelraad@decampus.nl

14. Lessentabel 2019-2020

Onderstaand de standaardlessentabel van alle klassen; wijzigingen zijn mogelijk, soms noodzakelijk. De vaklessen zijn uitgedrukt in lesuren per week, de periodelessen zijn uitgedrukt in periodeweken per jaar. Ieder schooljaar heeft een ander aantal lesweken, waardoor de periodelessen jaarlijks kunnen veranderen. Sommige vaklessen (bijv. toneel) worden niet het hele jaar gegeven.

Periodelessen

Thematisch onderwijs. Een periode duurt drie weken van 8 (klas 9 t/m12) of 10 (klas 7 en 8) lesuren per week (elke dag eerste twee lesuren aaneengesloten) dus in totaal 24 (klas 9 t/m12) of 30 lesuren (klas 7 en 8) contacttijd. Elke klas heeft 11 tot 13 periodes per jaar.

	Klas 7	Klas 8	Klas 9	Klas 10	Klas 11	Klas 12
Aardrijkskunde/sterrenkunde	6	3	3	2		
Architectuur						3
Biografie						7
Biologie	3	3	4	3		3
Economie		3				
Eindwerkstuk					3	
Engelse literatuur			2			
Geschiedenis	6	3	3	3	2	
Kunstgeschiedenis			4	3	4	3
Kunst uitvoerend						
Maatschappijleer			1		4	4
Mentorperiode	1	1	1			
Natuurkunde	3	3	3	2	3	3
Nederlands	6	6	6	5	3	
Scheikunde	3	3	2	2		
Stage			2	2	2	
Sociale wetenschappen					3	
Toneel	3				6	
Waarnemen		3				
Wegen/meten		3				
Werkweek	1	1	1	1	1	1
Wiskunde	6	6	6	6	5	
Masterclass				1*		
Totaal periodeweken	38	38	38	29	36	24

* Masterclass uitsluitend voor havo en vwo-leerlingen in mei/juni 2021.

Vaklessen

De vaklessen worden aangeboden in lesuren van 50 minuten. Gymnastiek en kunst altijd in blokken van twee aaneengesloten lesuren.

	Klas 7	Klas 8	Klas 9	Klas 10	Klas 11	Klas 12
Periodelessen >>	10	10	8	8	8	8
Vaklessen						
Beweging		1				
Kunst& Ambacht (Blok)	4	4	4	4	4	4
Duits	2	2	2*	2*		
Economie			2	2		
Engels	2	2	2	2		
Frans	2	2	2*	2*		
Biologie			2*	2*		
geschiedenis			2*	2*		
Gymnastiek	2	2	2	2		
Koor	1		1	1	1	1
LWOO	1**	1**				
Maatschappijleer 1				2		
Maatschappijleer 2			2*	2*		
Mentoruur	2	1	1	1	1	1
Muziek	1	1	1	1		
Nederlands	3	2	2	2		
Nask-1			2*	2*		
Plusklas	1**	1**				
Wiskunde vmbo/vwo/havo	3	3	3	2/3		
Minimale vak-lesuren per week	21	20	24	25	6	6
Extra voor vwo/havo ***						
Economie				1	Aangevuld met vaklessen Campus (+/- 19 lesuren)	
Scheikunde				1		
Totale lesuren per week	31,5	30	31,5	33-34	33	33

* = keuzevak (in klas 9 en 10 ; 3 van de 6 vakken)

** = extra ondersteuning (LWOO) of uitdaging (Plusklas)

Onderwijstijd

De school plant en realiseert jaarlijks de wettelijke onderwijstijd. In elke klas wordt meer lestijd gepland dan voorgeschreven. Van de geplande onderwijstijd wordt meer dan 95% gerealiseerd.

In de examenklassen (klas 10) en de tweede fase havo/vwo (klassen 11 en 12) worden aanzienlijk meer lessen gegeven en gerealiseerd dan wettelijk verplicht. In klas 10 komt dit doordat het hele vrijeschoolprogramma, naast de examenvorbereiding, wordt gepland en grotendeels gerealiseerd. Ook in de klassen 11 en 12, het examentraject Campus-Michaël voor havo en vwo, wordt een groot deel van het vrijeschoolcurriculum, naast de examenvorbereiding aangeboden en gerealiseerd.

Het Michaël college probeert lesuitval te voorkomen door docenten zo snel mogelijk te vervangen en waarneemuren in te zetten. De school rapporteert indien nodig aan ouders/verzorgers over lesuitval en -opvang.

In schooljaar 2019-2020 hebben we, gekeken tot aan sluiting scholen op 13 maart 2020. Vanwege de Corona-maatregelen hebben we op klasniveau te maken gehad met een zeer uiteenlopend lesuitval. De gemiddelde lesuitval bedroeg 5,184%, iets lager dan de 5% die we als maximum hebben gesteld. Het aantal opgevangen lessen is 1,14%. Door langdurige ziekte is de uitval in sommige klassen hoger uitgevallen dan gemiddeld. In de 7^e klassen was dit gemiddeld, 5,29%. In de 8e klassen was dit gemiddeld 3,6%. In de 9^e klassen gemiddeld 4,14%. In onze 10e klassen (examenklassen vmbo/mavo) was de uitval gemiddeld 2,65 %. In klas 11 en 12 was de uitval gemiddeld 0,91 % resp. 0,55 %.

15. Contact

Michaël college algemeen
Emerweg 31 / 4814 NA Breda
Postbus 3219 / 4800 DE Breda
Tel.: 076-5431888
Email: info@michaelcollege.nl
Website: www.michaelcollege.nl

Receptie en administratie: Patricia van Lomwel

De mentor is het eerste aanspreekpunt voor ouders, als het gaat om zaken op het niveau van de klas of een individuele leerling. De vakdocent is te benaderen als het om vakspecifieke zaken gaat. De teamleiders Middenbouw en Bovenbouw zijn aanspreekbaar voor de algemene gang van zaken in de school en de lessen.

Voor vragen over o.a. examens en studiekeuze, is de decaan aanspreekpunt.

De locatiedirecteur is het aanspreekpunt voor zaken op schoolniveau.

Functionarissen Michaël college

Mevr. F. Wareman, locatiedirecteur Michaël college
Email: f.wareman@michaelcollege.nl

Mevr. I. van der Laan, Teamleider bovenbouw (klassen 9 t/m 12)
Email: i.v.d.laan@michaelcollege.nl

Dhr. M. de Badts, Teamleider middelbouw (klassen 7 en 8)
Email: m.d.badts@michaelcollege.nl

Dhr. E. van Helden, decaan en examensecretaris
Email: e.v.helden@michaelcollege.nl

Mevr. E. Hoogeveen, ondersteuningscoördinator Campus
Email: e.hoogeveen@decampus.nl

Mevr. I. Raijmaekers, vertrouwenspersoon
Email: i.raijmaekers@michaelcollege.nl

Mevr. J. van de Ven, vertrouwenspersoon
Email: j.v.d.ven@markenhage.nl

Mevr. D. van Schendel, vertrouwenspersoon
Email: d.vanschendel@orionlyceum.nl

Onderwijsondersteunend personeel

Mevr. P.M. van Lomwel	Managementassistente, leerlingadministratie
Dhr. N. de Man	conciërge
Mevr. W. de Jong	remedial teacher

College van docenten

Mevr. D. Akkermans	Engels
Mevr. M. de Bruijn	Frans, Engels, coördinator Ardennen werkweek klas 9
Mevr. M. Balemans	Wiskunde
Mevr. A. Bakker	Nederlands, roostermaker (perioderoosters), mentor klas 9M assistent examensecretaris mavo
Mevr. A. Broekhuizen	Tekenen, kunstgeschiedenis, co-mentor klas 7A
Mevr. M. Camps	Natuur- en scheikunde, roostermaker (dagrooster)
Mevr. K. van Dijk	Engels, werkweekcoördinator klas 10
Mevr. N. van Dillen	Duits, werkweekcoördinator klas 7-8
Dhr. W. Glaser	Wiskunde, mentor klas 7C, contactpersoon VanDijk
Dhr. E. van Helden	Economie, examensecretaris mavo, decaan, roostermaker (jaarroosters en Foleta)
Dhr. R. Hoek	Kunst& Ambacht, coördinator kunstreis klas 12
Dhr. H. Hens	Wiskunde
Dhr. A. Huisman	Aardrijkskunde, geschiedenis, mentor klas 8B,
Mevr. Van Nijnanten	LO docent, co-mentor klas 7A
Dhr. O. Ketelaers	Toneel, mentor klas 8B
Mevr. M. Kleijnen	Frans
Mevr. I. van der Laan	Teamleider bovenbouw, lid van de schoolleiding, toneel
Mevr. C. Maas	Kunst& Ambacht, mentor klas 10M
Mevr. I. Raijmaekers	Maatschappijleer, vertrouwenspersoon, aannemecommissie, werkgroep leider 9-10

Mevr. L. Rijnenberg	Lichamelijke opvoeding, dans, mentor klas 8A, werkgroepleider 7-8
Dhr. G. Roosenboom	Geschiedenis, mentor klas 11
Mevr. R. Schipper	Duits, werkgroepleider 11-12
Mevr. H. Stevens	Verzorging, kunst & ambacht, werkweekcoördinator 11
Mevr. S. Strik	Wiskunde, roostermaker (dagrooster), stagecoördinator
Dhr. L. Thissen	Biologie, fietstechniek
Dhr. R. Tolenaars	Natuurkunde
Dhr. R. van Unen	Geschiedenis, mentor klas 9HV
Dhr. F. Verhorst	Muziek, koor
Mevr. Van Vugt	Nederlands
Mevr. I. van de Wetering	Kunst & Ambacht, kunstgeschiedenis, moestuin, mentor klas 9H
	Schoolopleider, interne coach
Mevr. L. Wevers	Nederlands, mentor klas 8C
Dhr. L. Wortel	Biologie, plusklas, mentor klas 10MH
Mevr. N. Zuurveld	Textiel, kunstgeschiedenis, mentor klas 10HV

Vrijwilliger

Mevr. P. Braat	administratie/receptie (donderdagochtend), toezichthouder pauze
----------------	--

Functionarissen Campus

Mevr. C. Klein, rector
Email: C.Klein@decampus.nl

Dhr. R. Joosen, conrector bedrijfsvoering
Email: R.Joosen@decampus.nl

16. Grondsteenspreuk

Onderstaande spreuk is door het docentencollege van het Michaël college gemaakt en uitgesproken bij het in gebruik nemen van het schoolgebouw aan de Emerweg 31 in Breda. De spreuk geeft de inspiratie voor het docentencollege weer en is opgeschreven en in de fundering verankerd.

Michaël,
Vandaag leggen wij deze grondsteen.
Hier aan de Emerweg,
zetten wij onze reis als Michaël college voort,
dankbaar verbonden met de Campus.
In deze tijd die moed vraagt,
die ons uitdaagt met onzekerheden te leven
en uit ongekende mogelijkheden in vrijheid te kiezen.

Op deze plek willen wij in de ontmoeting met de ander
en in gezamenlijkheid werken:
aan helder inzicht in wat in deze wereld nodig is,
aan het voelend weten over jezelf, de ander en de wereld,
aan het kunnen komen tot liefdevol handelen dat de ander
en de wereld verder brengt.
Samen de innerlijke geestkracht versterkend
en strijdend door de verharding heen,
zodat we kwetsbaar, aanraakbaar en gevoelig kunnen zijn,
opdat liefde grond en omhulling kan worden, ruimte adem wordt
en woord tot leven komt.
Wij willen vertrouwen dat de goede krachten van deze tijd
hier willen helpen om onze taak te vervullen
en dat Michael werkzaam moge zijn
in moed
in wijsheid
in liefde
bij ons werk met de aan ons toevertrouwde jonge mensen.

Michaël college
Breda, 8 maart 2017